

UNIVERZITET CRNE GORE

VIJEĆU MEDICINSKOG FAKULTETA

Predmet: Odbrana master rada kandidatkinje Ljubinke Komatiné

Vijeće Medicinskog fakulteta, postupajući po predlogu Komisije za master studije Medicinskog fakulteta na sjednici održanoj 17.10.2024. godine donijelo je odluku broj:1656/21 o imenovanju članova komisije za ocjenu i odbranu master rada pod nazivom „ANALIZA SPROVOĐENJA SKRINING PROGRAMA PREVENCije KARCINOMA GRliČA MATERICE U OPŠTINI BERANE“

Ljubinke Komatiné studentkinje master primjenjenih studija „Zdravstvena njega“. Imenovana je Komisija u sledećem sastavu:

- **Prof. dr Aleksandra Vuksanović Božarić**, redovna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, predsjednik
- **Prof. dr Saša Raičević**, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, mentor
- **Prof. dr Miroslav Radunović**, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore

Nakon detaljnog pregleda urađenog master rada, imenovana Komisija podnosi sledeći

IZVJEŠTAJ

o ocjeni master rada

KRATAK PRIKAZ MASTER RADA

UVOD: Rak grlića materice je po učestalosti drugi karcinom kod žena i predstavlja jedan od rijetkih maligniteta kod koga se zna uzročnik. Zahvaljujući uvođenju mjera primarne i sekundarne prevencije u razvijenim zemljama, napravljena je velika razlika u strukturi morbiditeta kao i mortaliteta od ove bolesti, u odnosu na nerazvijene zemlje. Primarni cilj skrininga karcinoma grlića materice je otkrivanje abnormalnosti epitela koje će vjerovatno napredovati do invazivnog karcinoma (CIN II + i AIS), čime se smanjuje stopa obolijevanja i umiranja od navedene bolesti. Sekundarni cilj skrininga je dijagnostika ranih početnih faza invazivnog karcinoma.

CILJEVI ISTRAŽIVANJA: Osnovni cilj rada jeste analizirati sprovođenje skrining programa prevencije karcinoma grlića materice u opštini Berane.

Dodatni ciljevi su:

Utvrđivanje zastupljenosti infekcije izazvane HPV-om kod žena koje su podvrgnute HPV tipizaciji

u skladu sa najnovijim skrining programom za rano otkrivanje i prevenciju karcinoma grlića materice.

Pojedinačno utvrditi u kom procentu su prisutni visokoonkogeni tipovi HPV-a koji su važan etiološki faktor za nastanak ovog oboljenja.

Na osnovu cjelokupne populacije koju obuhvata skrining program, procentualno odrediti odziv žena na skrining što bi ukazalo na zdravstvenu prosvijećenost žena.

Na osnovu dobijenih podataka utvrditi broj žena kod kojih je potrebno ponovno testiranje na HPV.

Na osnovu dobijenih podataka utvrditi koliko je žena izaslo iz skrininga sa negativnim HPV testom.

PRIMIJENJENE METODE: Istraživanje je sprovedeno retrospektivnom metodom u domu zdravlja „Dr Nika Labović“ u Beranama u ginekološkoj ambulanti u periodu od 1.04. do 10.04.2023. godine. Istraživanje je realizovano uz saglasnost Etičke komisije Doma zdravlja Berane kao i pisane saglasnosti komisije za Master studije Medicinskog fakulteta u Podgorici.

Istraživanje je sprovedeno na prigodnom uzorku koji obuhvata 790 pacijentkinja. Ciljna grupa su pacijentkinje, starosne dobi od 30 do 35 godina koje su obuhvaćene skriningom u okviru nacionalnog skrining programa raka grlića materice u periodu od 01.01.2022. do 01.03.2023. godine. Kriterijum za uključivanje su zdrave i asimptomatske pacijetkinje. Za analizu podataka korišćen je softverski paket IBM SPSS Statistics v.21. Podaci su prikazani kroz frekvencije i procentualni prikaz rezultata, grafički i tabelearno.

DOBIJENI REZULTATI I ZAKLJUČCI O SPROVEDENOM ISTRAŽIVANJU: od ukupnog broja pozvanih pacijentkinja 1583, odziv pacijentkinja je bio 49,91%. Procenat pozitivnih HPV nalaza iznosio je 15,10% dok je 84,90% bilo negativno. Zastupljenost HPV genotipa 16 (29,57%), HPV genotipa 18 (6,96%) i HPV genotipa 45 (4,34%). Skriningom se može uticati na smanjenje obolijevanja i umiranja, rano započinjanje terapije i povećanje kvaliteta života oboljelog od maligne bolesti a od velikog značaja je i očuvanje fertiliteta. Nizak odziv pacijentkinja na skrining karcinoma grlića materice zabilježen je na teritoriji opštine Berane. Podaci ističu potrebu za povećanjem edukacije, motivacije i zdravstvene prosvijećenosti žena o značaju skrininga u prevenciji karcinoma grlića materice.

ZAKLJUČNI STAV I PREDLOG KOMISIJE

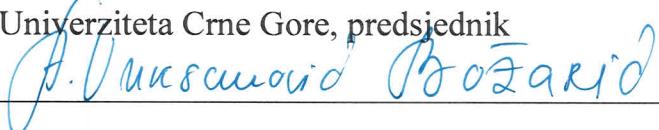
Master rad kandidatkinje Ljubinke Komatin urađen je po svim principima naučnog istraživanja , i u skladu je sa obrazloženjima iz prijave master rada. Master rad je rezultat samostalnog i originalnog rada magistranda i zadovoljava kriterijume izrade i pisanja istog. Ciljevi i hipoteze su

jasno definisani a naučni pristup originalan. Rezultati su pregledni, sistematično prikazani i diskutovani a uz njih su izvedeni odgovarajući zaključci. Podaci ukazuju da je potrebno podizanje svijesti žena o značaju skrininga. Potrebno je poraditi na programima edukacije i motivisanosti žena na veći odziv programima skrininga. U značajnoj mjeri smanjila bi se stopa morbiditeta, mortaliteta, ali i potencijalna šteta od prekomjernog liječenja, kao i dodatno opterećenje za zdravstveni sistem. Rezultati studije mogli bi dati doprinos u borbi i suzbijanju ove bolesti.

Na osnovu svega navedenog, članovi Komisije jednoglasno daju pozitivnu ocjenu o završenom master radu pod nazivom „ANALIZA SPROVOĐENJA SKRINING PROGRAMA PREVENCIJE KARCINOMA GRLIĆA MATERICE U OPŠTINI BERANE“ Ljubinke Komatinne studentkinje master primjenjenih studija „Zdravstvena njega“ i predlažu članovima Vijeća Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore da prihvate ovaj izvještaj i omoguće kandidatkinji da svoj master rad javno brani.

KOMISIJA

Prof. dr Aleksandra Vuksanović Božarić, redovna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, predsjednik

Prof. dr Saša Raičević, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, mentor

Prof. dr Miroslav Radunović, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, član

Datum: 01.11.2024. godine